

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521200837
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1521200837.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a JUDr. Marty Šašinkovej v právnej veci žalobcu: ORTHIVO, spol. s r.o., Tatranská 28/6330, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 799 751, zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Kurnotom, Bernolákova 5188/1A, 901 01 Malacky proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874 o nariadenie neodkladného opatrenia a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č. k. 58Cb/39/2021-218 zo dňa 17.3.2021 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 58Cb/39/2021-218 zo dňa 17.3.2021 potvrdzuje.

II. Súd nepriznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením prvým výrokom zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a druhým výrokom nepriznal žalovanému proti žalobcovi náhradu trov konania, a to s odkazom na ustanovenia § 324 ods. 1, ods. 3, § 343 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, § 326 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 4, čl. 17 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 50a ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 289 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka, § 21 ods. 9, ods. 10 zákona č. 362/2011 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o liekoch“), § 7 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 9, ods. 10, ods. 11, ods. 12, ods. 13, ods. 14, ods. 15, ods. 16, ods. 17, ods. 18, ods. 19, ods. 20 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach a dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 2.3.2021 sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nahradí prejav vôle žalovaného tak, že ako zdravotná poisťovňa uzaviera so žalobcom Zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti s účinnosťou od 1.4.2021 do 31.3.2022, ktorá tvorí prílohu tohto rozhodnutia. Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že má so žalovaným uzatvorenú Zmluvu č. 62FIZP001312 zo dňa 16.12.2011 v znení jej neskorších dodatkov, na základe ktorej žalobca poskytuje lekárenskú starostlivosť a žalovaný za ňu uhrádza žalobcovi úhrady. Platnosť a účinnosť tejto zmluvy končí dňa 31.3.2021, t.j. od 1.4.2021 nebude medzi sporovými stranami zmluvný vzťah, čím dôjde k porušeniu zákona, keďže žalobca je v zmysle § 21 ods. 9 zákona o liekoch povinný mať uzatvorenú zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou poistenca a súčasne žalovaný je v zmysle § 7 ods. 3 zákona o zdravotných poisťovniach povinný uzatvárať zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s každým poskytovateľom lekárenskej starostlivosti. Žalobca uviedol, že sporové strany od júna 2020 nepretržite

rokovali ohľadom uzatvorenia novej zmluvy, avšak k dohode nedošlo, a to predovšetkým z dôvodu nemožnosti dospieť k dohode o cene s tým, že podľa žalobcu sú ceny dlhodobu podhodnotené a ďalej pre žalobcu neúnosné. Podhodnotenosť cien žalobcu preukazuje znaleckým posudkom znalca v odbore Ekonomika a manažment, odvetvie Kontroling J. V. S. L. G.B. T. O., S., ktorý v znaleckom posudku č. 2/2020 a v Dodatku č. 1 k znaleckému posudku stanovil výšku hodnoty normohodiny za služby poskytované žalobcom. Podľa znaleckého posudku č. 2/2020, vypracovaného ku dňu 15.6.2020, bol aritmetický priemer odhadu hornej a dolnej hranice ceny normohodiny stanovený vo výške 22,97 eura. Podľa Dodatku č. 1 k znaleckému posudku č. 2/2020, vypracovaného ku dňu 25.1.2021, ktorý zohľadňuje náklady žalobcu aj za rok 2019, bol aritmetický priemer odhadu hornej a dolnej hranice ceny normohodiny znalcom stanovený vo výške 30,38 eura a reálna hodnota normohodiny bola ohraničená medzi 18,19 eura až 42,56 eura. Žalovaný opakovane predložil žalobcovi návrh zmluvy, ktorý však nekorešpondoval s reálnymi nákladmi žalobcu. Naliehavosť a neodkladnosť potreby úpravy pomerov medzi stranami sporu žalobca odôvodnil ohrozením, resp. znemožnením lekárenskej starostlivosti o pacientov žalovaného v spojení so skutočnosťou, že žalobca nie je jediným poskytovateľom lekárenskej starostlivosti, ktorý od 1.4.2021 nebude mať so žalovaným uzatvorenú zmluvu a v prípade neuzatvorenia zmlúv o poskytovaní lekárenskej starostlivosti od 1.4.2021 nebude v SR pôsobiť dostatok poskytovateľov lekárenskej starostlivosti; žalobca reálne nie je schopný poskytovať lekárenskú starostlivosť za podmienok požadovaných žalovaným a takýto postup by viedol k úpadku a zániku žalobcu, príp. k rapidnému zníženiu kvality vyhotovovaných zdravotníckych pomôcok; v prípade nevyhovenia návrhu žalobcu súdom by došlo na strane žalobcu k porušeniu povinnosti mať uzatvorenú zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti so žalovaným, čím by sa žalobca vystavil riziku uloženia finančnej sankcie. Podľa názoru žalobcu je s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti nutné bezodkladne autoritatívne upraviť pomery poskytovania lekárenskej starostlivosti poisťovcom žalovaného zo strany žalobcu a preto navrhol, aby súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia. Žalobca zastáva názor, že nariadenie neodkladného opatrenia nijakým spôsobom neobmedzí žalovaného, nejedná sa o obmedzenie vlastníckeho práva alebo práva držby veci v moci žalovaného, ale naopak sa jedná o zákonnú povinnosť žalovaného uzavrieť so žalobcom zmluvu a hradiť žalobcovi odplatu za poskytovanú lekárenskú starostlivosť. Žalobca má za to, že prichádza do úvahy analogické použitie ustanovenia § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka. V danom prípade síce nejde o zmluvnú povinnosť uzatvoriť zmluvu, ale sa jedná o zákonnú povinnosť, ktorú majú obidve sporové strany.

3. Súd prvej inštancie ďalej v napadnutom rozhodnutí uviedol, že vzhľadom na subsidiaritu neodkladného opatrenia skúmal, či účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Zo skutkových tvrdení vyplýva, že žalobca sa nariadením neodkladného opatrenia nedomáha zabezpečenia peňažnej pohľadávky voči žalovanému a preto účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Ďalej súd prvej inštancie skúmal, či je obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom dospel k záveru, že v predmetnej veci sa nejedná o prípad obavy z ohrozenia exekúcie. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal potrebou bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami, v nadväznosti na čo ustálil, že žalobca sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nahradí prejav vôle žalovaného vo vzťahu k žalobcom ponúknutému návrhu na uzavretie zmluvy na poskytovanie lekárenskej starostlivosti s účinnosťou od 1.4.2021 do 31.3.2022, a to podľa žalobcu na základe analogického použitia § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka k zákonnej povinnosti žalovaného uzavrieť predmetnú zmluvu. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 325 ods. 2 CSP, ktoré uvádza, čo je možno neodkladným opatrením uložiť strane, pričom tento výpočet je demonštratívny. Nárok na nahradenie prejavu vôle neodkladným opatrením musí byť hodnoverne osvedčený s poukazom na uzavretú zmluvu a/alebo zmluvu o budúcej zmluve (§ 50a Občianskeho zákonníka alebo § 289 a nasl. Obchodného zákonníka), prípadne takýto nárok musí vyplývať žalobcovi zo zákona. Zmluva o budúcej zmluve má obligatórne písomnú formu, musí obsahovať podstatné náležitosti budúcej zmluvy a súčasne obsahuje aj lehotu, do ktorej sa zmluvné strany zaväzujú budúcu zmluvu uzavrieť. V prípade, že k tomu nedôjde, ktorákoľvek zmluvná strana sa môže žalobou domáhať nahradenia prejavu vôle druhej zmluvnej strany súdom, z čoho podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že súd nemôže kedykoľvek nahrádzať prejav vôle jednej zo zmluvných strán a súčasne je pri nahradení prejavu vôle viazaný už uzavretou zmluvou o budúcej zmluve čo do určenia podstatných náležitostí budúcej zmluvy. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že v čase jeho rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia majú sporové strany dohodnutú Zmluvu č. 62FIZP001312 zo dňa 16.12.2011 v znení jej neskorších dodatkov o poskytovaní lekárenskej starostlivosti uzavretú najmä podľa § 7 zákona o zdravotných poisťovniach, ktorá je dohodnutá na dobu určitú do 31.3.2021 a v ktorej absentujú akékoľvek ustanovenia zmluvy o budúcej zmluve (§ 50a Občianskeho zákonníka alebo § 289 a nasl. Obchodného zákonníka).

Okrem toho žalobca vôbec netvrdí a neosvedčuje, že by so žalovaným mal uzavretú zmluvu o budúcej zmluve a zároveň zo žiadneho ustanovenia zákona o zdravotných poisťovniach či zákona o liekoch, príp. iného zákona nevyplýva oprávnenie poskytovateľa lekárenskej starostlivosti obrátiť sa na súd za účelom nahradenia vôle zdravotnej poisťovne v prípade neuzavretia zmluvy o poskytovaní lekárenskej starostlivosti, resp. v prípade nesplnenia zákonnej povinnosti žalovaného uzavrieť zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku na vydanie ním navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie uviedol, že berie na zreteľ, že na poskytovanie lekárenskej starostlivosti je potrebné byť v zmluvnom vzťahu so žalovaným ako zdravotnou poisťovňou, avšak súd nemôže poskytnúť žalobcovi súdnu ochranu v uplatnenom rozsahu, nakoľko takýto nárok nebol osvedčený s tým, že v predmetnej veci nemožno použiť ani analógiu, nakoľko právne vzťahy medzi sporovými stranami sú osobitne upravené zákonom č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, zákonom č. 362/2011 Z.z. o liekoch či ďalšími zákonmi upravujúcimi poskytovanie lekárenskej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhoviel a žalovanému podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, preto súd prvej inštancie žalovanému náhradu trov konania nepriznal v súlade s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP v nadväznosti na čl. 2 ods. 2, č. 4 a čl. 17 CSP.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že vyhovie návrhu a nariadi žalobcom navrhované neodkladné opatrenie. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcu a úplne bez povšimnutia ostali žalobcom opísané nepriaznivé následky, ktoré možno očakávať v prípade nevyhovenia návrhu. Vo vzťahu ku konštatácii súdu prvej inštancie o tom, že v danom prípade nie je možná analógia, žalobca zastáva názor, že keď povinnosť uzatvoriť zmluvu vyplýva priamo zo zákona, a teda nie je možné neuzavrieť zmluvu, avšak sporové strany dobrovoľne zmluvu neuzavreli, je namieste analogické použitie ustanovenia § 50a Občianskeho zákonníka, resp. § 289 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže žiadny zákon nerieši postup v prípade neuzavretia takejto zmluvy. Žalobca má za to, že iný spôsob vyriešenia tejto situácie ako nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia neprichádza do úvahy. Podľa názoru žalobcu mu rozhodnutím súdu prvej inštancie bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súd si nesplnil svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie. Žalobca v odvolaní uviedol, že zákonom požadovaná bezodkladnosť potreby úpravy pomerov vyplýva zo skutočnosti, že od 1.4.2021 nebude v rozpore so zákonom existovať medzi sporovými stranami zmluvný vzťah, čo bude mať negatívny dopad na žalobcu a aj na veľké množstvo ľudí - pacientov žalovaného, ktorým nebude poskytnutá zdravotná starostlivosť. Vzhľadom na existenciu zákonnej povinnosti uzatvoriť zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti na oboch stranách sporu, je podľa žalobcu nutné, aby súd pri rozhodovaní o návrhu žalobcu hodnotil danú vec rovnako, ako by ju hodnotil v prípade zmluvnej povinnosti uzatvoriť zmluvu. Žalobca ďalej poukázal na ustanovenie § 325 ods. 2 CSP, ktoré iba demonštratívne vymenúva prípady, kedy, resp. v akých veciach možno nariadiť neodkladné opatrenie, čo podľa žalobcu znamená, že súd môže neodkladným opatrením strane uložiť čokoľvek v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami. Poukázanie žalobcu na možnosť analogického použitia § 50a Občianskeho zákonníka, resp. § 289 a nasl. Obchodného zákonníka bolo iba príkladom možného riešenia veci, avšak žalobca zastáva názor, že súd by bol oprávnený nariadiť žalobcom navrhované neodkladné opatrenie aj v prípade neexistencie týchto ustanovení, a to vzhľadom na nutnosť úpravy pomerov pre bezprostredne hroziacu ujmu. V závere odvolania žalobca poukázal na skutočnosť, že činnosť vykonávaná žalobcom je podnikaním v zmysle Obchodného zákonníka, pričom jedným zo základných atribútov podnikania, ktorý je stanovený v § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, je dosahovanie zisku. Žalovaný svojím návrhom zmluvy požaduje od žalobcu plniť zmluvné povinnosti za takých podmienok, kedy žalobca nie je schopný vytvoriť žiaden zisk, resp. by vytváral stratu, čo by viedlo k jeho úpadku a zániku. Spolu s odvolaním žalobca doplnil nové dôkazy za účelom preukázania naliehavosti potreby úpravy pomerov medzi stranami sporu, a to vyjadrenie k stanovisku VŠZP zo dňa 8.3.2021, výzvu na uzavretie zmlúv zo dňa 23.3.2021 a list Slovenskej komory ortopedických technikov ministromi zdravotníctva SR zo dňa 24.3.2021.

5. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 veta druhá CSP doručil odvolanie žalobcu na vyjadrenie žalovanému a žalovaný sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadril podaním zo dňa 27.4.2021, v ktorom uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bol dňa 30.3.2021

podpísaný Dodatok č. 18 k Zmluve č. 62FIZP001312 o poskytovaní a úhrade lekárenskej starostlivosti, zverejnený dňa 31.3.2021, na základe ktorého sa predĺžila platnosť Zmluvy č. 62FIZP001312 o poskytovaní a úhrade lekárenskej starostlivosti do 30.6.2021. Žalovaný má za to, že nie sú splnené všeobecné podmienky v zmysle § 325 CSP a preto navrhol potvrdenie napadnutého rozhodnutia.

6. Vzhľadom na obsah vyjadrenia žalovaného odvolací súd zaslal jeho rovnopis právneho zástupcovi žalobcu spolu s výzvou na vyjadrenie, či žalobca trvá na podanom odvolaní. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 5.5.2021 oznámil odvolaciemu súdu, že trvá na podanom odvolaní, nakoľko Dodatok č. 18 predlžuje platnosť a účinnosť Zmluvy o poskytovaní lekárenskej starostlivosti buď do dňa 30.6.2021 alebo do právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým súd nahradí prejav vôle poisťovne na zmluve podľa toho, čo nastane skôr, v dôsledku čoho podľa žalobcu napriek existencii Dodatku č. 18 existuje naliehavosť, ako aj hrozba ujmy žalobcu. Daný problém nie je možné riešiť až po zániku zmluvy medzi sporovými stranami, ale je ho nutné riešiť ešte za účinnosti takejto zmluvy, aby sa predišlo vzniku ujmy jednak na strane sporových strán, ako aj na strane pacientov žalovaného. Zároveň žalobca uviedol, že bol informovaný o rozhodnutí Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 21C/16/2021 zo dňa 1.4.2021, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie na základe návrhu Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., ktorým v podstate vytvoril medzi sporovými stranami zmluvný vzťah, čo súd prvej inštancie na základe návrhu žalobcu odmietol vykonať a jeho návrh zamietol, pričom podľa žalobcu ide o identické veci a jediný rozdiel je v tom, že Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vo svojom návrhu adresovanom Okresnému súdu Bratislava II navrhovala iné zmluvné podmienky, než navrhoval žalobca v danom konaní.

7. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v zmysle § 34 CSP po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 379 a § 380 CSP dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne.

8. Z obsahu predmetného spisu odvolací súd zistil, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu prvej inštancie dňa 2.3.2021 v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu sa žalobca proti žalovanému domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v nahradení prejavu vôle žalovaného s uzavretím zmluvy so žalobcom o poskytovaní lekárenskej starostlivosti s účinnosťou od 1.4.2021 do 31.3.2022, ktorá má tvoriť prílohu tohto rozhodnutia. Zo zmluvy o poskytovaní lekárenskej starostlivosti, predloženej žalobcom ako príloha k predmetnému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorá však nie je potvrdená a podpísaná ani žalobcom), je v kontexte samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zrejmé, že jej zmluvné dojednania nie sú výsledkom súhlasných prejavov vôle oboch zmluvných strán, ale ide o zmluvné dojednania jednostranne formulované a navrhnuté žalobcom ako poskytovateľom lekárenskej starostlivosti. Žalobca potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu odôvodňuje predovšetkým zákonnou povinnosťou uzatvoriť zmluvu o poskytovaní lekárenskej starostlivosti existujúcou na strane oboch zmluvných strán, ako aj na strane žalobcu existujúcou ekonomickou neudržateľnosťou poskytovania lekárenskej starostlivosti podľa doterajších cenových podmienok, pričom žalobca ním tvrdenú opodstatnenosť nahradenia prejavu vôle žalovaného navrhovaným neodkladným opatrením odôvodňuje aj možnosťou analogického použitia § 50a Občianskeho zákonníka, resp. § 289 a nasl. Obchodného zákonníka.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

17. Podľa § 50a ods. 1 Občianskeho zákonníka účastníci sa môžu písomne zaviazať, že do dohodnutej doby uzavrú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

18. Podľa § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak do dohodnutej doby nedôjde k uzavretiu zmluvy, možno sa do jedného roka domáhať na súde, aby vyhlásenie vôle bolo nahradené súdnym rozhodnutím. Právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

19. Podľa § 50a ods. 3 Občianskeho zákonníka tento záväzok zaniká, pokiaľ okolnosti, z ktorých účastníci pri vzniku záväzku vychádzali, sa do tej miery zmenili, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa zmluva uzavrela.

20. Podľa § 289 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy sa zaväzuje jedna alebo obe zmluvné strany uzavrieť v určenej dobe budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom.

21. Podľa § 289 ods. 2 Obchodného zákonníka zmluva vyžaduje písomnú formu.

22. Podľa § 290 ods. 1 Obchodného zákonníka zviazaná strana je povinná uzavrieť zmluvu bez zbytočného odkladu po tom, čo ju na to vyzvala oprávnená strana v súlade so zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy.

23. Podľa § 290 ods. 2 Obchodného zákonníka ak zviazaná strana nesplní záväzok uzavrieť zmluvu podľa odseku 1, môže oprávnená strana požadovať, aby obsah zmluvy určil súd alebo osoba určená v zmluve, alebo môže požadovať náhradu škody spôsobenej jej porušením záväzku uzavrieť zmluvu. Nárok na náhradu škody popri určení obsahu zmluvy môže oprávnená strana požadovať iba v prípade, keď zviazaná strana neoprávnene odmietla rokovať o uzavretí zmluvy.

24. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

25. Po dôslednom oboznámení sa s obsahom spisu, a to predovšetkým s odvolaním dotknutým uznesením súdu prvej inštancie, s odvolaním žalobcu, s vyjadrením žalovaného k odvolaniu a s následným vyjadrením žalobcu odvolací súd konštatuje vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalobcu týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia, nakoľko odôvodnenie súdu prvej inštancie obsahuje všetky podstatné skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie viedli k jeho rozhodnutiu a je z neho jednoznačne zrejmý myšlienkový postup súdu prvej inštancie vedúci ku v ňom ustáleným skutkovým a právnym záverom premietnutým do výrokovej časti napadnutého uznesenia.

26. V zmysle platnej a účinnej právnej úpravy v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP môže súd nariadiť neodkladné opatrenie vo dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom v danom prípade žalobca odôvodňoval svoj návrh potrebou bezodkladnej úpravy pomerov. V každom prípade však žalobca musí opísaním rozhodujúcich skutočností osvedčiť potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, t.j. potrebu bezodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená a súčasne je jeho povinnosťou v zmysle § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. V neposlednom rade je v zmysle § 326 ods. 2 CSP daná povinnosť žalobcu pripojiť k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia listiny, na ktoré sa odvoláva. Skutočnosť, že súd v zmysle § 329 ods. 1 CSP môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, zakladá potrebu vysokej presvedčivosti samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Povinnosťou súdu je dôsledne vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý a či došlo k osvedčeniu všetkých zákonom predpokladaných skutočností. Zákon ukladá žalobcovi povinnosť hodnoverne osvedčiť nielen potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, ale aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, čo môže žalobca dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkazmi a kvalifikovanou právnou argumentáciou.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 25.4.2012 pod sp. zn. 1Cdo/147/2011 vo vzťahu k predbežnému opatreniu, ktoré bolo procesným inštitútom v zmysle zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok svojím obsahom a účelom blízkym neodkladnému opatreniu v zmysle CSP, uviedol, že „Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.“.

28. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia riadne dokazovanie nevykonáva, nakoľko vychádza len z obsahu spisu a zo skutočností osvedčených z predložených listín. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenej strane dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou sa neprejudikujú práva a povinnosti strán sporu a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd musí vždy zvážiť, či sa v dôsledku neodkladného opatrenia nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi sporovými stranami, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu).

29. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že predmetné žalobcom navrhované neodkladné opatrenie nespadá ani pod jeden z typov neodkladných opatrení predpokladaných ustanovením § 325 ods. 2 CSP, a to ani pod neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. d), nakoľko nahradenie prejavu vôle nepochybne nemožno podradiť pod pojmy „niečo vykonať, niečoho sa zdržať alebo niečo znášať“. Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP síce obsahuje len demonštratívny výpočet možných povinností ukladaných neodkladným opatrením, avšak žalobcom navrhované nahradenie prejavu vôle s uzavretím zmluvy o poskytovaní lekárenskej starostlivosti s účinnosťou do 31.3.2022 jednak v žiadnom prípade nemožno považovať za naplnenie pojmu „uložiť povinnosť“ a jednak ho nemožno v danom prípade kvalifikovať ako možné a spravodlivé naplnenie dikcie § 336 ods. 1 veta druhá CSP, nakoľko obsah žalobcom navrhovaného neodkladného opatrenia nepredstavuje prípad, kedy neodkladné opatrenie ako zabezpečovací procesný inštitút dočasného charakteru vydaný bez formálneho dokazovania len na základe jednou stranou sporu osvedčovaných skutočností môže konzumovať vec samu. V prípade daného neodkladného opatrenia ide jednoznačne o neodkladné opatrenie s obsahom, pri ktorom sa súd okrem splnenia zákonných náležitostí návrhu na neodkladné opatrenie musí zaoberať aj otázkou procesnej a vecnej prípustnosti súdnej ochrany uplatňovanej v danom prípade žalobcom spôsobom, ktorý zákon výslovne nepredpokladá. Podľa názoru odvolacieho súdu k nahradeniu prejavu vôle druhej zmluvnej strany s

uzavretím zmluvy rozhodne nemôže dôjsť vo forme nariadenia neodkladného opatrenia, a to okrem iného aj z dôvodu, že procesný postup pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení neumožňuje dôsledné vecné posúdenie zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve, vo vzťahu ku ktorej má dôjsť k nahradeniu prejavu vôle s jej uzavretím. V súvislosti s argumentáciou žalobcu ohľadom analogického použitia § 50a Občianskeho zákonníka, resp. § 289 a nasl. Obchodného zákonníka odvolací súd zastáva názor, že ani v takom prípade by nemohlo dôjsť k nahradeniu prejavu vôle druhej zmluvnej strany formou neodkladného opatrenia, nakoľko takýto postup by znamenal neprimeraný zásah do práv a povinností žalovaného ako druhej zmluvnej strany len na základe žalobcom osvedčovaných skutočností bez vykonania riadneho dokazovania vo veci samej. Odhliadnuc od vyššie uvedeného je tiež potrebné poukázať na skutočnosť, že v prípade aplikácie ustanovení § 50a Občianskeho zákonníka, resp. § 289 a nasl. Obchodného zákonníka ide o stav, kedy už existuje dohoda zmluvných strán o podstatných náležitostiach budúcej zmluvy, vrátane cenových a platobných podmienok, čo však nezodpovedá danému prípadu, kedy sa žalobca domáha neodkladným opatrením nahradenia prejavu vôle žalovaného s uzavretím zmluvy o poskytovaní lekárskej starostlivosti so zmluvnými podmienkami jednostranne určenými žalobcom. V súčasnosti vzhľadom na existenciu Dodatku č. 18 zo dňa 30.3.2021 navyše nie je naplnená ani podmienka bezodkladnej potreby úpravy pomerov medzi stranami, keďže predmetný dodatok je uzavretý na dobu určitú, a to do 30.6.2021, resp. do právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým súd nahradí prejav vôle poisťovne na zmluve podľa toho, čo nastane skôr, t.j. nie do právoplatnosti rozhodnutia súdu o návrhu na nahradenie prejavu vôle, čo vytvára dostatočný časový priestor na rokovanie strán a následné uzavretie vzájomnej dohody o zmluvných podmienkach.

30. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa tvrdenia o identickom charaktere daného konania s konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 21C/16/2021, v ktorom súd dňa 1.4.2021 na návrh Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým podľa tvrdenia žalobcu v podstate vytvoril medzi sporovými stranami zmluvný vzťah. Z obsahu uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 1.4.2021 pod č. k. 21C/16/2021-147 je zrejmé, že ním súd v zmysle § 325 ods. 2 písm. d) CSP uložil povinnosti obom stranám sporu vo vzťahu k poskytovaniu lekárskej starostlivosti vo výdajni ortopedicko-protetických zdravotníckych pomôcok podľa cenových podmienok dohodnutých v predchádzajúcej zmluve o poskytovaní a úhrade lekárskej starostlivosti v znení jej neskorších dodatkov, a to za súčasného uloženia povinnosti žalobcovi v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na príslušný súd žalobu vo veci samej, v dôsledku čoho odvolací súd konštatuje, že v prípade neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Bratislava II v konaní pod sp. zn. 21C/16/2021 ide o úplne iný procesný stav majúci dočasný charakter na rozdiel od návrhu žalobcu v danom konaní, kedy sa žalobca domáha vo svojej podstate uzavretia zmluvy na základe autoritatívneho rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení mimo riadneho konania vo veci samej.

31. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na znenie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne a z toho dôvodu odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu ako vo výroku vecne správne potvrdil.

32. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. V danom prípade mal v odvolacom konaní plný úspech žalovaný, v dôsledku čoho žalovanému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalovanému v priebehu odvolacieho konania žiadne trovy konania nevznikli, súd nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, podľa ktorého ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva).

35. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).